

IMA LI OBITELJ BUDUĆNOST?

LJETNA ŠKOLA

Beč, 14. – 23. srpnja 2014.

Maja HUDOLETNJAK

Đure Kuhara 26, 42209 Sračinec
maja.hudoletnjak@gmail.com

Valentino FINDRIK

Laščinska cesta 32, 10000 Zagreb
valentino.findrik@gmail.com

Studenti Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Maja Hudoletnjak (RPK) i Valentino Findrik (FTS), sudjelovali su na ljetnoj školi *Ima li obitelj budućnost?* (*Hat Familie Zukunft?*) održanoj od 14. do 23. srpnja 2014. u organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Beču. Sva događanja odvijala su se u prostorijama Fakulteta u Beču. Od sedam radnih dana, prvih pet bilo je ispunjeno predavanjima i seminarskim vježbama, dok su posljednja dva bila rezervirana za grupni rad na izradi prezentacije, odnosno za grupno izlaganje obrađenih tema. Gotovo sva predavanja i seminari odvijali su se paralelno u dvjema skupinama, na engleskom i na njemačkom jeziku, izuzev pojedinih zajedničkih predavanja koja su bila simultano prevedena na engleski, odnosno njemački jezik. Studenti KBF-a Sveučilišta u Zagrebu bili su uključeni u rad skupine koja je predavanja slušala na engleskom jeziku. Sudionici ljetne škole bili su smješteni u hotelu u širem centru grada te su svakodnevno imali osiguran ručak u jednom od restorana u blizini Fakulteta, zajedno s profesorima organizatorima događaja. Također su imali svakodnevni pristup knjižnici KBF-a Sveučilišta u Beču kao i glavnoj Sveučilišnoj knjižnici.

Prvoga radnog dana ljetne škole, u utorak 15. srpnja, profesor dr. Gerhard Marschütz te asistent mr. Alexander Gaderer s katedre teološke etike na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Beču, zajedno su predstavili

koncept ljetne škole, plan rada i osnovne ciljeve. Nakon uvodnoga zajedničkog predavanja, sudionici su bili podijeljeni u dvije skupine kako bi se jasnije definirao radni plan, pri čemu je engleska skupina sudjelovala na predavanju profesora Gaderera »Provjera predznanja kod sudionika«. Na kraju radnog dana uslijedilo je zajedničko simultano prevedeno predavanje profesora Marschütza »Što je obitelj?«

Tematska cjelina drugog dana predavanja bila je *Obitelj kao društveni sustav*. Na prvom, zajedničkom predavanju pod naslovom »Obitelj i plodnost u Europi: kretanja, uzorci i tumačenja«, sociologinja dr. Caroline Berghammer predstavila je rezultate novijih istraživanja na temu naslova predavanja. Studentima su na predavanju bili uručeni materijali s rezultatima istraživanja kojima su se kasnije mogli poslužiti pri izradi završnih prezentacija. Druga dva predavanja kojima su u engleskoj radnoj skupini prisustvovali studenti KBF-a Sveučilišta u Zagrebu bila su predavanja dr. Lukasa Kaelina »Politički i kulturni aspekti obitelji. Slučaj Filipini«, te profesora Tamása Ragadicsa s Teološkog fakulteta u Pečuhu, na temu »Romske obitelji – trendovi transformacije«.

Predavanja trećega radnog dana obrađivala su tematiku *Obitelji kao personalnog sustava*. Prvo predavanje u engleskoj radnoj skupini pod naslovom »Kad se članovi obitelji trebaju nositi s traumatskim iskustvima, sukobima i patološkim razvojem – krizno interveniranje, savjetovanje i psihoterapija«, održao je psiholog i psihoterapeut, dr. Wilfried Datler. Nakon grupnog mentoriranja i nakon stanke za ručak, predavanje na temu »Ljubav – problem ili rješenje za brak« održao je dr. Nenad Polgar, pri čemu su sâm moralno-etički koncept ljubavi i najčešći različiti naglasci bili posebno sustavno obrađeni sa stajališta nove teorije naravnog zakona. Posljednje predavanje toga dana održao je psihoterapeut dr. Erich Lehner, na temu »(Spolno) nasilje uništava obitelj«, a studentima su i ovoga puta bili uručeni konkretni relevantni materijali koji su im u nastavku ljetne škole mogli biti od pomoći.

Četvrtoga radnog dana predavanja su obrađivala temu *Obitelji kao teološkog sustava*, referirajući se primarno na nauk crkvenog učiteljstva u pitanjima obitelji. Prvo, zajedničko i simultano prevedeno predavanje održali su profesori dr. Gerhard Marschütz i dr. Sigrid Müller. U predavanju pod naslovom »Središnji naglasci o braku i obitelji u nauku Crkve«, studenti su imali priliku čuti o nekim suvremenim teološkim pitanjima i problemima o kojima se u svijetu, a posebno u Europi, govori sve češće i snažnije. Nakon stanke, mr. Alexander Gaderer, profesor na katedri teološke etike KBF-a Sveučilišta u Beču, govorio je na temu »Obitelj – 'Svjetlo za život društva'«, gdje su detaljno obrađeni pojedini naglasci koncilskoga i poslijekoncilskoga nauka crkvenog

učiteljstva o obitelji i zajedništvu. Naposljetku, asistentica na istoj katedri, mr. Birgit Rath, održala je predavanje na temu »'Sliding, not deciding' – negativna strana zajedničkog življenja prije braka«, gdje su sudionici sudjelovali u aktivnoj raspravi o problemima i nedostacima kohabitacije.

Peti radni dan bio je također posvećen temi *Obitelji kao teološkom sustavu*. Prvo, zajedničko predavanje održao je dr. Gerhard Marschütz pod naslovom »Obitelj kao teološki izazov«. Samo je predavanje održano na njemačkom jeziku, no studentima su radi lakšega praćenja bili dani materijali i na engleskom jeziku. U grupnoj raspravi studentima je bilo rečeno da u skupinama napišu tri pitanja koja će istraživati u ponedjeljak i predstaviti u utorak. Nakon zajedničke rasprave i ručka, prisustvovali su seminaru koji je održala dr. Sigrid Müller pod nazivom »Vjenčani, rastavljeni, što sad?« Studenti su tijekom izlaganja bili uključeni u rad odgovarajući na pitanja dr. Müller i iznoseći vlastito mišljenje o temi. Nakon stanke, nazočili su seminaru dr. Gusztáva Kovácsa pod nazivom »Rod u napetosti između crkvene tradicije i postmoderne«. U svojem izlaganju, dr. Kovács se bavio zanimljivim pitanjima poput onih o utjecaju roda na katoličku teologiju, o tome što uopće rod jest, zašto je dobar, te zašto treba taj termin izbjegavati u javnim raspravama.

Šesti radni dan bilo je predviđen za samostalni rad studenata u prostorijama Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Beču. Oni su, podijeljeni u skupine, zajednički radili na izradi prezentacija, odnosno na grupnom izlaganju odabranih tema. Naime, još su prvog dana sudionici bili podijeljeni u grupe te je svaka grupa bila posebno zadužena da jedan dan dublje uđe u problematiku kojom su se bavila predavanja toga dana te da se usmjeri na neko pitanje i da ga dublje prouči i razradi. Prva se skupina bavila pitanjem obitelji kao društvenog sustava. Druga je skupina proučavala tri pitanja: što je obiteljska ljubav, pitanje invaliditeta kao krizne situacije i pitanje promjene obiteljskih uloga kao učinak onesposobljenih članova. Treća se skupina bavila temom novih oblika aktualiziranja tradicionalnog nauka Crkve ili pokušajem njegove relativizacije kroz pitanje imamo li koristi od korištenja dokumenata učiteljstva za ispravno razumijevanje *Ecclesia semper reformanda*. Četvrta je skupina proučavala temu suočavanja s razvodom braka kroz tri pitanja: pitanje povezanosti Božje ljubavi i ljubavi između supružnika, pitanje praštanja kao prevencije razvoda te pitanje posljedica rastave na djecu i odrasle.

Sedmi radni dan bio je posvećen grupnom izlaganju. Svaka je skupina imala 20 do 30 minuta za izlaganje svoje teme. Pojedinom je studentu, nakon što je izložio svoj dio, asistent mr. Alexander Gaderer na temelju izloženog postavio pitanje. Nakon ručka, studenti i njemačke i engleske radne skupine

zajednički su se okupili s profesorima i asistentima, gdje su iznijeli vlastite doživljaje i iskustva ljetne škole *Hat Familie Zukunft?* Svi su se, i studenti i profesori, složili da im je ova ljetna škola bilo jedno lijepo iskustvo, dok su studenti posebno naglasili da su im se, osim predavanja i seminara, posebno svidjela zajednička druženja od kojih su također imali puno koristi.

Ljetna škola poslužila je kao izvrsno uvođenje u neka od gorućih pitanja o obitelji, društvu i ljudskim odnosima, koja danas traže biti riješena, a što je cilj kojem i sami teolozi, odnosno crkveno učiteljstvo, mogu dati svoj očekivani doprinos. Potonje je posebno bilo tumačeno u svjetlu tada predstojeće Biskupske sinode o obitelji, zbog čega je značajan dio vremena bio posvećen proučavanju pripremnog dokumenta *Pastoralni izazovi vezani uz obitelj u kontekstu evangelizacije*. Sudionicima su po završetku ljetne škole naknadno uručena priznanja za sudjelovanje.